

עפ"ג (תל-אביב-יפו) 11927-07-13 - מוחמד מסארוה ואח' נ' מדינת ישראל

עפ"ג (תל-אביב-יפו) 11927-07-13 - מוחמד מסארוה ואח' נ' מדינת ישראל מחוזי תל-אביב-יפו
עפ"ג (תל-אביב-יפו) 11927-07-13

1. מוחמד מסארוה
2. ראמי מסארוה (עציר)
- ע"י ב"כ עו"ד ירון ברזילי

נגד

מדינת ישראל

ע"י עו"ד יעל הראל מפרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
[21.10.2013]

כב' הנשיאה דבורה ברלינר - אב"ד

כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ

כב' השופטת מרים סוקולוב

פסק דין

המערערים בתיק זה הורשעו בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום שבפנינו. באשר למערער מס' 1 (מוחמד מסארוה) - מדובר בפירוק חלקים מרכב וכן הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. באשר למערער מס' 2 (ראמי מסארוה) - העבירה שבה הורשע היתה פירוק חלקים מרכב בלבד. אנו רואים לציין, כי כתב האישום תוקן כחלק מהסדר טיעון, שלא כלל הסכם עונשי אלא רק תיקון כתב האישום. מכתב האישום עולות העובדות הבאות:

המערערים שניהם הגיעו בתאריך 21.4.12 לתל-אביב, החנו את רכבם ופרקו מרכב שחנה ברחוב אריה דולצ'ין 16 בתל-אביב, 2 מצמיגי הרכב מתושבתם. הפירוק נעשה על-ידי העמדת הרכב על שני מגבהים, פירוק הברגים והוצאת הצמיגים. נקדים מאוחר למוקדם ונאמר, כי בסופו של יום הטיעון המרכזי כמעט שבפי הסניגור הינו, כי בגין אותם שני גלגלים, מצא עצמו מערער מס' 2 - ראמי - מרצה תקופת מאסר בת 31 חודשים, שמורכבת ממספר חוליות כפי שיובהר בהמשך. בית-משפט קמא (כב' השופט ע' דרויאן) פסק, כי מתחם הענישה בתיק זה נע בין מאסר בעבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה של 12 חודש, וזאת בגין העבירה של פירוק חלקי-רכב. בגין העבירה הנוספת, שכזכור, יוחסה אך ורק למערער מס' 1, קבע בית-משפט קמא כי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים. בסופו של יום הוטלו על המערערים שבפנינו העונשים הבאים: על מערער מס' 1 - 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות וכן תקופות מאסר על תנאי לתקופות משתנות בהתאם לעבירות שמדובר בהן, קנס בסך 2,000 ₪ וכן פיצוי למתלון בסך 1,000 ₪. על המערער מס' 2 הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו. נגד מערער זה היה תלוי ועומד מאסר על תנאי של 12 חודש. בית-משפט קמא הפעיל אותו במצטבר למאסר שהוטל בתיק הנוכחי. גם עליו הוטלו מאסרים על תנאי לתקופות משתנות וגם הוא חוייב בפיצוי למתלון.

על הענישה הערעור בפנינו.

מספר ראשים לערעור של הסניגור:

(1) מתחם הענישה שקבע בית-משפט קמא הוא מתחם חמור מידי.

(2) הפער בענישה בין שני הנאשמים הוא כשלעצמו מצדיק התערבות של בית-משפט זה כערכאת ערעור. הסניגור מפנה לענין זה כי מערער מס' 1 נדון בגין שתי עבירות ועדיין ראה בית-משפט קמא להסתפק לגביו ב- 6 חודשי מאסר. ולעומת זאת, מערער מס' 2, שנדון רק בגין עבירה אחת, שגם בה לא היה הדמות הדומיננטית, נדון, כזכור, ל- 10 חודשי מאסר. לא יעלה על הדעת שבתיק אחד יהיה פער כזה בענישה בין שני נאשמים.

(3) ועל-כך הרחיב הסניגור את הדיבור, בית-משפט קמא לא איפשר למערערים לומר את דברם האחרון לפני מתן גזר הדין. כדי להבהיר, הסניגור מפנה לנסיבות כדלקמן: בישיבה שקדמה למתן גזר הדין, דהיינו - ישיבת יום 13.5.13, ציין בית המשפט בהחלטתו, כי "טרם גזירת הדין וטרם מילותיהם האחרונות של הנאשמים טרם גזירת הדין, ותוך שאני מדגיש כי אין בכך כדי לרמז על תוצאה סופית...". מכאן ניתן היה להבין, כי בישיבה שלאחר-מכן תינתן למערערים ההזדמנות לומר את דברם בטרם תינתן ההחלטה הסופית. כך סבר הסניגור, כך סברו המערערים וכך צריך היה להתקיים, גם מכוח הוראות סדר הדין הפלילי. הסניגור מפנה אותנו לענין זה לסעיפים 190 ו- 192 לחוק סדר הדין הפלילי. למרבית הפלא, כאשר התייצבו הצדדים לישיבה שלאחר מכן (ישיבת יום 4.7.13) הסתבר, כי יש כבר גזר-דין מוכן, ששומע בנוכחות הצדדים. בצורה זו נגזלה, כאמור, מהמערערים שניהם אפשרות לומר את מילתם האחרונה. ולו מטעם זה יש מקום להתערבות. לטענת הסניגור, כי גם אם הוא זה שטען לעונש, הוא "איננו יכול להתחרט בשמם של המערערים ודברים שנאמרים מפי המערערים חזקה עליהם שהיה להם משקל והשפעה".

(4) נימוק נוסף שגם עליו הרחיב הסניגור את הדיבור, הוא חוסר ההלימה בין הרכוש שנגנב לבין התוצאה הסופית. "בסך הכל" מדובר בשני צמיגים, הפירוק לא נעשה בוונדאליזם, אין מדובר בעבירה מתוכננת, ומשכך, כאמור, הענישה מחמירה. המדינה מפנה לדברים שנאמרו בגזר הדין. לענין אופייה של העבירה, לא בכדי החמיר המחוקק בעבירות של פירוק רכב. מדובר בעבירה מסוג פשע והענישה צריכה לתת ביטוי הולם לכך.

עוד מפנה המדינה לכך שהמערער מס' 1 עוסק ברכב ופירוק הצמיגים נעשה לצורך קידום עיסקו. בנוסף מפנה המדינה, לעניינו של המערער מס' 1, להתנהגותו לאחר שלמעשה כבר נתפס בכף. המערער החל להימלט מהמקום לאחר שלמקום הגיעה ניידת, וזאת חרף העובדה שהשוטרים סימנו לו לעצור. המערער ירד מהרכב, החל לברוח ונתפס לאחר מרדף רגלי.

באשר לפער בענישה, נכון הוא שהמערער מס' 1 הורשע בשתי עבירות בניגוד למערער מס' 2 שהורשע בעבירה אחת. אולם, לענין קביעת גזר הדין (בהבדל מקביעת המתחם בפני עצמו) יש משמעות רבה למיהותם של הנאשמים שעמדו בפני בית-משפט קמא. נאשם מס' 2 (בעניינו, מערער מס' 2) הוא בעל הרשעות קודמות רבות. את העבירות הנוכחיות ביצע, כאשר מעל ראשו מאסר על תנאי וכאשר הוא יודע שהוא אסיר ברישיון. שני גורמים אלה לא היה די בהם כדי למנוע אותו מביצוע העבירה, ומשום כך צדק בית-משפט קמא כאשר סבר שיש להחמיר עימו בהשוואה למערער מס' 1. כאשר לעצם העובדה שבגין גניבת שני צמיגים יהא על מערער מס' 2 לרצות תקופת מאסר ארוכה במיוחד, לטענת המדינה, אין לו למערער להלין אלא על עצמו באשר לכך. כפי שצוין במשפט הקודם, המערער היה מודע לכך שמעל ראשו מאסר על תנאי, ואם בחר לבצע את העבירה במצב דברים זה, צדק בית-משפט קמא כאשר ראה לנכון להפעיל את המאסר על תנאי במצטבר.

הסניגור טען, כזכור, כי תקופת המאסר ארוכה במיוחד, וזאת משום שהחוליה הנוספת, המרכיבה את משך המאסר אותו ירצה המערער מס' 2, עניינה הפקעת הרישיון. בגין עובדה זו יוספו למערער 9 חודשי מאסר ומכאן תקופת המאסר הארוכה. גם לענין זה תשובתה של המדינה זהה. ניתן היה לצפות כי עובדת היותו אסיר ברישיון תשמש מחסום מספיק. בפועל לא כך ארע.

באשר לטענת כי נמנעה מהמערערים הזכות לומר את מילתם האחרונה - המדינה מסכימה כי ככל הנראה היה משגה בענין זה, אולם ספק אם היה בדבריהם של המערערים כדי לשנות את התמונה. בשורה התחתונה טוענת המדינה, כי אין מקום להתערב בענישה.

עד כאן טיעוני הצדדים ומכאן להחלטתנו.

נראה לנו, כי גזר הדין של בית-משפט קמא מאוזן, למעט נושא אחד שאליו נתייחס בהמשך. נתחיל בעבירה שמדובר בה: העבירה היא, כאמור, פירוק חלקים מרכב. לא בכדי החמיר המחוקק את הענישה בגין עבירה זו משום שהיא הפכה למכת מדינה. המחוקק דרג את העבירות העוסקות ברכב, חלקן בגדר עוון, חלקן בגדר פשע, ולא מצא לנכון להבחין בין החלקים השונים שפורקו מהרכב לענין חומרתה של העבירה שמדובר בה (למשל, פירוק מנוע בהשוואה לפירוק צמיגים). במקרה הנוכחי, מדובר, כהגדרתו של הסניגור, רק בצמיגים. יחד עם זאת, מדובר בפירוק מתוכנן, שלצורכו הביאו השניים ציוד. לא בכדי פרטנו בפתיח לפסק-דין זה כי המערערים נעזרו במגבהים. ככל הנראה המערערים פירקו ולקחו לרשותם את החלקים שהיו נחוצים להם. בדיוק מפני כך רצה המחוקק להרתיע, שעל-כן החמיר, כאמור בענישה ואיננו סבורים כי יש לראות במהות החלק שפורק כנימוק מכריע לענין הענישה. בית-משפט קמא קבע, כי השניים "עמלו בחריצות עד השגת השלל". אמירה זו מייצגת את העובדות המופיעות בכתב האישום והיא מכתיבה, כאמור, את רף הענישה. אין צורך בדימיון רב כדי לתאר את עוגמת הנפש של בעל הרכב, הקם ומוצא את רכבו כאשר הוא מפורק משניים מצמיגיו, רק משום שהמערערים או עבריינים דומים להם היו זקוקים, ככל הנראה, לחלקים אלה. לפיכך, בנימוק זה לא מצאנו ממש, ואיננו סבורים כי יש מקום להקל בגינו.

לא מצאנו ממש גם בטיעון באשר למתחם הענישה. בית-משפט קמא התייחס לכל הפרמטרים הקבועים בתיקון 113: הערך המוגן, הנזק שנגרם, הענישה הרווחת. המתחם הוא נכון וראוי ולא מצאנו להתערב בו. עד כאן באשר לעבירת הפירוק. באשר למערער מס' 1, אנו מזכירים כי יש לגביו עבירה נוספת, אף היא עבירה חמורה. ניתן היה לצפות כי משנתפס מערער זה בכף ישרים עם גורלו. לא כך נהג המערער, וכאמור נדרש מרדף רגלי כדי לעצור אותו.

באשר לפער בענישה בין השניים: גם בנושא זה איננו סבורים כי נפל משגה בשיקוליו של בית-משפט קמא, וממילא לא בשורה התחתונה. ענישה לעולם איננה ענין של מתמטיקה ולא ניתן להצביע על נוסחה מדויקת שתהיה נכונה וישימה לכל התיקים. בענייננו, בית-משפט קמא שיקלל את עברו הקודם של מערער מס' 2 לעומת העבירה הנוספת של מערער מס' 1, והגיע למסקנה שהגיע. אנו רואים להוסיף עוד, עקרון אחידות הענישה הוא רק אחד מעקרונות הענישה ולא בהכרח החשוב שבהם, וגם מטעם זה איננו סבורים שיש מקום להתערבותנו.

באשר לתקופת המאסר הממושכת, שבדיעבד יהא על מערער 2 לרצות: צודק הסניגור בחישוביו. אכן מדובר ב-10 חודשים בתיק הנוכחי, 12 חודשים שמצטרפים לכך בגין המאסר על תנאי שהופעל ו-9 חודשים נוספים, ככל הנראה, בגין הפקעת הרישיון. מדובר אמנם באמירה שנאמרת פעמים רבות, דהיינו - כי אין לו למערער להלין אלא על עצמו, אלא שלעיתים גם אמירות שחוקות הן אמירות נכונות. המערער היה מודע לכך שהוא אסיר ברישיון. המערער היה מודע לכך שיש נגדו מאסר על תנאי בר-הפעלה. לרוע המזל, "הבלמים" הללו לא היה די בהם כדי להביא אותו לכך שלא יגנוב חלקי רכב. עיון בגיליון הרשעותיו הקודמות של המערער מצביע על-כך, שמדובר בעבריין רציניסט שקיבל כבר ההזדמנויות בעבר. גם שחרורו המוקדם הוא מתן הזדמנות. המערער, כאמור, לא השכיל להיעזר בכך ולהימנע מביצוע עבירות. משום כך, לא מצאנו ממש, בטענה בדבר אורכה של תקופת המאסר הכוללת.

הנושא היחיד שבגינו אנו רואים להתערב התערבות "סמלית" עניינו אי-מתן ההזדמנות למערערים לומר את דברם האחרון לפני מתן גזר הדין. פרטנו לעיל את השתלשלות הדברים, ואנו מפנים לאמור בחלקו הראשון של פסק-דין זה. מעיון בפרוטוקול עולה, כי אכן היה למערערים יסוד לצפות שבית-משפט עדיין יתן להם אפשרות לומר את דברם לפני מתן גזר הדין, לא רק בשל הוראות המחוקק אלא בשל השתלשלות הדברים הספציפיים, כאמור לעיל. איננו סבורים כי היה בכך כדי לשנות את התמונה מראשיתה. הטענות לעונש נשמעו במלואם, ומדובר בטענות מפורטות, שחשפו את מלוא תמונת ההגנה בפני בית-משפט קמא. עדיין, אנו רואים, כאמור, לתת משקל כלשהו לכך. אי-לכך, אנו מקצרים את עונש המאסר של כל אחד מהמערערים שבפנינו בחודש אחד. באשר למערער מס' 1 המשמעות היא, כי יהא עליו לרצות 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות (במקום 6 חודשים). באשר למערער מס' 2 - הענישה תועמד על 9 חודשים במקום 10, כך שסך הענישה בתיק הנוכחי (לרבות הפעלת המאסר על תנאי) תעמוד על 21 חודשים במקום 22. יתר חלקי גזר הדין ישארו בעינם.

ה ח ל ט ה

המערער יתייצב למאסרו בבית-מעצר ביום 7.11.13 עד השעה 10:00 או על-פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מפסק-דין זה. אנו נעתרים בכך לבקשה של המערער לעיכוב ביצוע. על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל אפשרות למיון מוקדם, עם אנף אבחון ומיון של השב"ס, טל: **-*****-**, **-*****.

הערה: הערבויות שהופקדו בתיק ישמשו להבטחת התייצבות לריצוי המאסר. ניתן צו עיכוב יציאה מהארץ.

ניתנה והודעה היום י"ז חשוון תשע"ד, 21/10/2013 במעמד הצדדים.